

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

w XXXIX Liceum Ogólnokształcącym

im. Lotnictwa Polskiego

na lata 2017/2018 i 2018/2019

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60)
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943)
4. Rozporządzeni Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. (Dz. U. z 25.08.2017 r. poz. 1591)

Wstęp

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego umożliwia uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjno – zawodowej, kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i dalszego kierunku kształcenia. System określa rolę, zadania i metody oraz formy pracy zawodoznawczej szkolnego doradcy zawodowego, pedagoga, oraz nauczycieli w ramach rocznego planu działania i jest włączony w statut szkoły.

Aktualny rynek pracy stawia coraz wyższe wymagania młodzieży w zatrudnieniu. I dlatego realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w szkole jest tak istotna we właściwym przygotowaniu uczniów do racjonalnych decyzji edukacyjno – zawodowych. To właśnie tutaj, przyszły absolwent dokonuje najważniejszych wyborów w zakresie wyboru dalszej drogi edukacyjno – zawodowej.

Cele ogólne programu WSDZ ukierunkowane są na:

- Samopoznanie
- Przyszłość
- Rynek pracy

- Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia
- Przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji edukacyjno – zawodowych, wyboru dalszej ścieżki kształcenia zgodnej z zainteresowaniami i uzdolnieniami oraz do roli pracownika na współczesnym rynku pracy
- Kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym
- Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie
- Kształtowanie proaktywnych postaw we współczesnym świecie

Cele szczegółowe programu WSDZ:

1. Aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
2. Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych.
3. Poznawanie przez młodzież własnej osobowości w określaniu przydatności zawodowej.
4. Przygotowanie uczniów do konstruowania realistycznych planów kariery edukacyjno – zawodowej.
5. Kształtowanie świadomych decyzji w wyborze zawodu i szkoły.
6. Aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych.
7. Inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych, policealnych i w szkołach wyższych.
8. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, przełamywanie barier środowiskowych oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych.
9. Poznawanie rynku pracy oraz zjawisk reorientacji, mobilności zawodowej i bezrobocia.
10. Poznawanie zawodów przyszłości w kraju i Unii Europejskiej.
11. Zapoznanie rodziców z problematyką rozwoju zawodowego dziecka.
12. Aktywizowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wyboru zawodu i właściwej szkoły ponadgimnazjalnej, policealnej, wyższej.
13. Włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
14. Prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego w szkole.
15. Prowadzenie diagnozy środowiska szkół ponadgimnazjalnych i wyższych (ranking) i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy.

Zadania wynikające z celów programu

1. Harmonogram pracy szkoły.
2. Czynniki prawidłowego wyboru zawodu.

Klasy gimnazjalne: kontynuacja realizacji warszawskiego programu Doradztwa Zawodowego „Mądrze zaplanuj swoją przyszłość”

W roku szkolnym 2017/2018

Klasy II - Moduł II – „Praca, jako wartość”

W roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019

Klasy III – Moduł III – „Planowanie przyszłości – IPD rynek edukacji i pracy

Klasy licealne:

Kontynuacja programu „Mądrze zaplanuj swoją przyszłość”

- Moduł I – „Uczeń poznaje siebie”.
- Moduł II – „Uczeń poznaje różne zawody”.
- Moduł III, – „Kim będę? – Uczeń poznaje ścieżki dalszego kształcenia i rynek pracy”.

3. Przewidywane efekty podejmowanych działań.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz wpływ środowiska,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka
- prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami i nauczycielami (radą pedagogiczną)
- działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane wg harmonogramu pracy szkoły
- uczniowie wraz z nauczycielami informatyki są włączani do tworzenia bazy informacyjnej w szkole.

Program WSDZ obejmuje następujące obszary działania – pracę z:

- nauczycielami
- uczniami (klasą)
- rodzicami

WSDZ w ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną) obejmuje:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
- określenie priorytetów w zakresie tworzenia szkolnej bazy środków informacyjno – dydaktycznych z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego,
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika,
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów, osobowości i kierunków kształcenia oraz rynku pracy,
- integrację społeczną młodzieży wiejskiej z miejską oraz kształtowanie właściwych stosunków interpersonalnych w środowisku szkolnym,
- usytuowanie blisko ucznia pomocy doradczej zgodnie ze standardami Unii Europejskiej,
- włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w procesie orientacji zawodowej m.in.: poradni psychologiczno – pedagogicznej (PPP), urzędów pracy (UP), Ochotniczych Hufców Pracy (OHP), poradni medycyny pracy (PMP).

WSDZ w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie różnych zawodów,
- poznawanie własnej osobowości,
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki wybieranych zawodów,
- konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadgimnazjalnych, policealnych i wyższych,
- pomoc w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej (oraz Indywidualnego Planu Działania – IPD)
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy,
- przygotowywanie się do procesów orientacji, mobilności oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, ograniczenia zdrowotne itp.,
- indywidualną pracę z osobami niezdecydowanymi, posiadającymi przeciwwskazania zdrowotne w podejmowaniu decyzji edukacyjno – zawodowych oraz mającymi problemy osobiste,
- grupowe zajęcia aktywizujące prawidłowy wybór zawodu i szkoły,
- wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie poza oświatowym,
- kształtowanie umiejętności świadomego i realistycznego wyboru i poszukiwania pracy.

WSDZ w ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- zajęcia służące wspomaganiu rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań zawodoznawczych szkoły,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadgimnazjalnego i szkolnictwa wyższego,
- indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowych w regionie,
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy.

Osoby realizujące WSDZ

- Dyrektor nadzoruje
- Koordynator doradztwa zawodowego wyznaczony przez dyrektora szkoły, kieruje całością działań z zakresu orientacji i doradztwa zawodowego w szkole
- Szkolny doradca zawodowy
 - ✓ Organizuje i udziela pomoc uczniom w zakresie poznawania różnych zawodów; samopoznania własnych predyspozycji zawodowych – zainteresowań, uzdolnień, samooceny własnych działań i silnych cech osobowości; poznania przeciwwskazań zdrowotnych do wyboru zawodu i szkoły itp. – oraz ścieżek kształcenia ponadgimnazjalnego, wyższego i rynku pracy.
 - ✓ Prowadzi zajęcia grupowe w ramach warszawskiego systemu doradztwa zawodowego
 - ✓ Prowadzi poradnictwo indywidualne zarówno dla uczniów, jak i rodziców i opiekunów
- Pedagog szkolny -
- Nauczyciel bibliotekarz – gromadzi aktualne publikacje dotyczące
- Wychowawcy klas –
- Pozostali nauczyciele uczący różnych przedmiotów - korelacja treści.

Harmonogram pracy szkoły

L.p.	Zadania	Realizujący	Terminy	Uwagi
1	Prowadzenie szkolnej tablicy zawodoznawczej	pedagog, szkolny doradca zawodowy	cały rok szkolny	Kontakt z PPP, PUP,
2	Tworzenie internetowej bazy informacyjnej w szkole	pedagog i nauczyciele informatyki	cały rok szkolny	Współpraca z PPP, PUP, WCiES
3	Zorganizowanie punktu informacji zawodowej dla uczniów, rodziców i nauczycieli (stałe uzupełnianie bazy informacyjnej)	szkolny doradca zawodowy,	cały rok szkolny	Kontakt z PPP, PUP, WCiES i innymi o środkami zajmującymi się doradztwem
4	Współpraca z rodzicami (spotkania, warsztaty, prelekcje, konsultacje, porady itp.)	j. w.	cały rok szkolny (w zależności od potrzeb)	Kontakt z PPPnr 10 i innymi o środkami zajmującymi się doradztwem
5	Przeprowadzenie cyklu zajęć zawodoznawczych w ramach warszawskiego programu w klasach gimnazjalnych i licealnych	Szkolny doradca zawodowy, pedagog lub wychowawcy klas	cały rok	
6	Opracowanie scenariuszy lekcji do poszczególnych modułów dla wychowawców klas	Szkolny doradca zawodowy pedagog, wychowawcy klas	cały rok szkolny	Kontakt z PPP, WCiES, Biuro Edukacji
7	Przeprowadzenie lekcji wychowawczych (zawodoznawczych) oraz lekcji w ramach przedmiotów nauczania w klasach II – III gimnazjalnych i licealnych wg. modułów	Koordinator doradztwa zawodowego, wychowawcy klas nauczyciele wos-u, podstaw przedsiębiorczości, języka polskiego, języków obcych, informatyki, techniki, religii i innych przedmiotów	Od października do końca roku szkolnego	Propozycje tematyczne dla wychowawców w modułach klas II – III gimnazjalnych i I – III licealnych
8	Realizacja wybranych form pracy zawodoznawczej z uczniami klas II – III	Koordinator doradztwa zawodowego,	Od października do końca	

	gimnazjalnych i I – III licealnych (zajęcia grupowe i indywidualne)	pedagog, wychowawcy	roku szkolnego	
9	Omówienie wyboru szkoły ponadgimnazjalnej, zasady rekrutacji elektronicznej Logowanie internetowe	Szkolny doradca zawodowy, doradca zawodowy PPP i wychowawcy Pedagog nauczyciel informatyki	grudzień – styczeń kwiecień, maj, czerwiec	
10	Omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęcia uczniów klas III liceum do szkół wyższych (logowanie internetowe)	Pedagog, doradca zawodowy PPP i wychowawcy	Marzec - kwiecień	Kontakt ze szkołami wyższymi
11	Zorganizowanie wycieczek klas III gimnazjalnych na Bielańskie Targi Edukacyjne oraz Targi Edukacyjne w PKiN,	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy klas	Luty - kwiecień	
12	Organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych z uczniami klas III gimnazjalnych	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy klas	W zależności od potrzeb uczniów i możliwości szkół	Kontakt ze szkołami ponadgimnazjalnymi
13	Zorganizowanie wycieczek klas III licealnych na Targi Edukacyjne i Dni Otwarte w Uczelniach Wyższych	Pedagog liceum, wychowawcy klas	W zależności od potrzeb uczniów i możliwości szkół	Kontakt ze uczelniami wyższymi
14	Sprawozdanie z planowanych i zrealizowanych zadań z zakresu WSDZ	Szkolny doradca zawodowy pedagog	Styczeń czerwiec	Omówienie podczas rady pedagogicznej
15	Badanie losów absolwentów:	sekretariat, wychowawcy klas	Wrzesień roku szkolnego	Kontakt z Biurem Edukacji

Ad. 2 Czynniki prawidłowego wyboru zawodu

KLASY GIMNAZJALNE:

Realizacja tematów w ramach Warszawskiego Systemu Doradztwa Zawodowego

L.p.	Treści programowe	Klasa	Uwagi o realizacji
1	Praca, jako wartość – Osobowość zawodowa	II	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr I
2	Praca, jako wartość – Predyspozycje zawodowe	II	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr I
3	Praca, jako wartość - Temperament	II	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr II
4	Praca, jako wartość - Praca, jako wartość	II	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr II
5	Praca, jako wartość – Zawody przyszłości	II	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr II
6	Planowanie przyszłości – Systemy edukacyjne – różne ścieżki kariery	III	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr I
7	Planowanie przyszłości - Planowanie przyszłości –Kwalifikacje. Kompetencje uniwersalne	III	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr I
8	Planowanie przyszłości – Wyznaczanie celów	III	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr I
9	Planowanie przyszłości – Rynek pracy	III	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr II
10	Planowanie przyszłości – Opracowanie IPD	III	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym semestr II

Realizacja tematów w ramach Warszawskiego Systemu Doradztwa Zawodowego

L.P.	Treści programowe	Klasa	Uwagi o realizacji
1	Planowanie kariery edukacyjnej	I	
2	Poznanie predyspozycji zawodowych	I	
3	Zainteresowania	I	
4	Zawody przyszłości	II	
5	Kierunki studiów	II	
6	Dokumenty aplikacyjne (życiorys, list motywacyjny)	II	
7	Autoprezentacja	II	
8	Źródła informacji o rynku pracy	III	
9	Zakładanie własnej działalności gospodarczej	III	
10	Rynek pracy Kompetencje i kwalifikacje	III	

Tematyka omawiana w ramach poszczególnych przedmiotów (klasy gimnazjalne)

Moduł I – „Uczeń poznaje siebie”.

L.p	Treści programowe	Uwagi o realizacji
1.	Przeprowadzenie zajęć na temat „Człowiek, jako istota społeczna”, „Mój udział w życiu społecznym”	Zajęcia z wos-u kl. II
2.	Przeprowadzenie zajęć na temat „Pełnimy różne role” – rozpoznawanie i określanie własnych ról życiowych.	Zajęcia z wos-u kl. II
3.	„Ja, czyli kto?” – Zdobywanie wiedzy o własnych cechach i predyspozycjach. „Czy autorytety są wśród nas?” – Rozważania o ideale człowieka.	Zajęcia z wos-u kl. II
5.	Przeprowadzenie zajęć na temat „Człowiek i jego tożsamość” oraz „Człowiek i jego potrzeby”	Zajęcia z wos-u kl. III

7.	Wyszukiwanie i rozwiązywanie w Internecie testów interaktywnych umożliwiających poznawanie siebie	Zajęcia z informatyki kl. II
8.	Przeprowadzenie zajęć na temat „Ja w rodzinie” „Ekonomia w moim domu”.	Zajęcia z wos-u kl. II kl. III
9.	Przeprowadzenie zajęć „Mój wolny czas. Hobby”	Zajęcia z wychowawcą kl. II Zajęcia z języków obcych kl. II

Moduł II – „Uczeń poznaje różne zawody”.

L.P.	Treści programowe	Uwagi o realizacji
1.	Zapoznanie z różnymi zawodami – obejrzenie filmów dotyczących różnych zawodów, wyjście do wybranych zakładów pracy, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (rodzice)	Zajęcia z wychowawcą, współpraca z rodzicami kl. II - III
2.	Przeprowadzenie zajęć na temat „Jestem szczęśliwy w tym, co robię”	Zajęcia z religii kl. II
3.	Uaktualnienie bazy informacji dotyczącej wyboru szkoły i zawodu. Nowe i wygasające zawody. Zapoznanie uczniów z bankiem danych i możliwościami szukania informacji w Internecie.	biblioteka zajęcia z informatyki kl. II
4.	Przeprowadzenie zajęć na temat: - dziedziny zainteresowań - grupy zawodów - tendencje w świecie pracy	Zajęcia z wos-u kl. III

Moduł III, – „Kim będę? – Uczeń poznaje ścieżki dalszego kształcenia, wybór szkoły ponadgimnazjalnej”.

L.P.	Treści programowe	Uwagi o realizacji
------	-------------------	--------------------

1	Informacja o systemie edukacyjnym w Polsce	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym
2	Seminaria informacyjne i zajęcia warsztatowe dotyczące wyboru szkoły i zawodu.	Zajęcia z doradcą zawodowym PPP
3	Zorganizowanie zajęć warsztatowych dla uczniów klas III dotyczących orientacji zawodowej	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym
4	Nawiązanie kontaktów z przedstawicielami ze szkół ponadgimnazjalnych – oferta szkół, prezentacje	Spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych organizowane przez pedagoga szkolnego
5	Pomoc przy podejmowaniu decyzji związanych z wyborem szkoły ponadgimnazjalnej - dla uczniów - doradztwo dla rodziców w sprawie wyboru szkoły i zawodu dzieci	Spotkania z pedagogiem, wychowawcą spotkania z doradcą zawodowym PPP
6	Zapoznanie uczniów z bieżącym elektronicznym informatorem Biura Edukacji	Zajęcia techniczne
7	Zapoznanie rodziców z procedurami i wymaganiami dotyczącymi przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego	Spotkanie z dyrektorem, Spotkanie z wychowawcą
8	Zapoznanie rodziców z uaktualnionym systemem punktowym obowiązującym przy naborze do szkół ponadgimnazjalnych; procedurami naboru	wychowawcy klas pedagog nauczyciel informatyki
9	Konsultacje indywidualne dotyczące wyboru ścieżki kształcenia i drogi zawodowej	zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym, doradcą zawodowym PPP
10	Poszukiwanie informacji dotyczących wyboru szkoły oraz wybranych szkół	biblioteka
11	Zapoznanie uczniów z ofertą „Drzwi otwartych” organizowanych przez szkoły ponadgimnazjalne; zachęcanie do brania udziału w tych spotkaniach	Wychowawcy klas pedagog
12	Przeprowadzenie zajęć „Podejmowanie trudu pracy”	nauczyciel religii

13	Zapoznanie uczniów z ofertą Targów Edukacyjnych”	wychowawcy klas, pedagog
----	--	--------------------------

Realizacja tematów w ramach Warszawskiego Systemu Doradztwa Zawodowego (klasy licealne)

L.p.	Treści programowe	Klasa	Uwagi o realizacji
1	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Planowanie kariery edukacyjnej	I	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas
2	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Poznanie predyspozycji zawodowych	I	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas
	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Zainteresowania	I	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas
	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Zawody przyszłości	II	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas
	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Kierunki studiów	II	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas
	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Dokumenty aplikacyjne (życiorys, list motywacyjny)	II	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas
	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Autoprezentacja	II	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas
3	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Źródła informacji o rynku pracy	III	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas
	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Zakładanie własnej działalności	III	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas
	Mądrze zaplanuj swoją przyszłość! – Rynek pracy. Kompetencje i kwalifikacje	III	zajęcia z pedagogiem szkolnym, wychowawcy klas

Moduł I – „Uczeń poznaje siebie”.

Lp.	Treści programowe	Klasa	Uwagi o realizacji
1.	Poznajemy swoją osobowość – temperament (wpływ predyspozycji psychofizycznych na wybór zawodu, testy, gry i zabawy)	I	Spotkania z pedagogiem szkolnym, zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą
2.	Analiza swoich mocnych i słabych stron (wykonanie analizy SWOT, testy)	I	Spotkania z pedagogiem szkolnym, zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą
3.	Moje wartości i cele życiowe (określenie własnych wizji rozwoju osobowego)	I	Spotkania z pedagogiem szkolnym, zajęcia z wychowawcą
4.	Podejmowanie decyzji (proces podejmowania decyzji, środki do osiągnięcia celu, identyfikacja trudności i czynników wspomagających podjęcie decyzji. Zrozumienie konieczności przewidywania konsekwencji własnych decyzji)	I	zajęcia z wychowawcą
5.	Moje plany edukacyjno – zawodowe (założenie portfolio „Indywidualny Projekt Kariery”, testy predyspozycji zawodowych, gry i zabawy)	I	Spotkania z pedagogiem szkolnym, zajęcia z wychowawcą
6.	Prawa i obowiązki w demokratycznym państwie (np. co to znaczy być asertywnym i kreatywnym w życiu zawodowym)	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą, zajęcia z pedagogiem szkolnym,
7.	Działalność gospodarcza człowieka (odkrywanie i rozwijanie aktywnych postaw wobec nauki oraz przyszłej pracy zawodowej, motywacji do osiągania celów)	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą,
8.	Gospodarka rynkowa (uświadomienie konieczności stałej aktywności zawodowej i tworzenie poprawnych relacji międzyludzkich w miejscu nauki i pracy)	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą, nauczyciele innych przedmiotów
9.	Organizacja pracy i przepisy bhp – zasady prawidłowego korzystania z komputera (kształtowanie właściwych postaw oraz motywacji do pracy przy komputerze –	I	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z informatyki

	omówienie przeciwwskazań zdrowotnych)		
10.	Rozpoznawanie i rozwijanie zdolności plastycznych oraz umiejętności planowania architektonicznego (edytory graficzne – tworzenie i drukowanie prac)	I	Nauczyciele informatyki i inni nauczyciele
11.	Pobudzanie i rozwijanie wyobraźni twórczej – artystycznej (tworzenie stron www)	I	Nauczyciele informatyki
12.	Usprawnianie spostrzegania, koncentracji uwagi, pamięci oraz rozwijanie zdolności matematycznych (obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym i rozwiązywanie zadań problemowych)	I	Nauczyciele informatyki
13.	Internetowe poszukiwania (psychozabawy w Internecie np. „Jaki jestem? – Poznawanie osobowości”)	I	Spotkania z pedagogiem, nauczyciele informatyki, wychowawcy
14.	Poznajemy siebie – swoje uzdolnienia	I	Spotkania z pedagogiem, zajęcia z wychowawcą
15.	Poznajemy swoje zainteresowania	I	Spotkania z pedagogiem, zajęcia z wychowawcą
16.	Moja samoocena	I	Spotkania z pedagogiem, z psychologiem; zajęcia z wychowawcą

Moduł II – „Uczeń poznaje różne zawody”.

Lp.	Treści programowe	Klasa	Uwagi o realizacji
1.	Praca w życiu człowieka a wybór zawodu (rola pracy w życiu człowieka, określenie własnej postawy wobec pracy w szkole i w domu)	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości
2.	Co to znaczy dobrze i źle wybrany zawód? (poznanie kryteriów właściwego wyboru zawodu – określenie pozytywów i negatywów zawodowych)	II	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z pedagogiem szkolnym,
3.	Poznajemy zawody (zawody przyszłości – prezentacje multimedialne, filmy, informacje z Internetu lub spotkania z przedstawicielami firm, ludźmi sukcesu)	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą, spotkania z pedagogiem, przedstawicielami różnych zawodów

4.	Moje plany edukacyjno – zawodowe (ankiety, ścieżki karier, uzupełnianie portfolio „Indywidualny Projekt Kariery, testy psychologiczne)	II	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z pedagogiem, psychologiem
5.	Moja przyszłość zawodowa (klasyfikacja zawodów i specjalności)	II	Zajęcia z wychowawcą
6.	Poznajemy różne grupy zawodów (informator o zawodach, opisy zawodów)	II	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z pedagogiem szkolnym
7.	Komunikacja interpersonalna	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości
8.	Człowiek i jego potrzeby	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości
9.	Rola i funkcje rodziny	II	Zajęcia z wychowawcą
10.	Gospodarowanie czasem, umiejętności dobrego zarządzania własnym czasem	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą, zajęcia z psychologiem
11.	Świat zawodów (opisy zawodów, zajęcia aktywizujące wybór zawodu, gazetka zawodoznawcza)	II	Zajęcia z wychowawcą
12.	Gospodarka rynkowa (znaczenie prowadzenia negocjacji i tworzenia poprawnych relacji w miejscu pracy)	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości
13.	Przedsiębiorstwo – podmiot gospodarki rynkowej (odpowiedzialność indywidualna i grupowa, zasady racjonalnego gospodarowania, przykłady ścieżek awansu zawodowego pracowników. Zdolności i umiejętności organizacyjne. Umiejętności wymagane do rozpoczęcia działalności gospodarczej.)	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, Dzień Przedsiębiorczości
14.	Moje spotkania zawodowe (spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, Dzień Przedsiębiorczości)	I - III	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, Dzień Przedsiębiorczości
15.	Wycieczki zawodoznawcze	I - III	Zajęcia z wychowawcą

Moduł III, – „Kim będę? – Uczeń poznaje ścieżki dalszego kształcenia i rynek pracy”.

Lp.	Treści programowe	Klasa	Uwagi o realizacji
1.	Oferta edukacyjna dla absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej (system edukacji, zasady rekrutacji, preferencje dla niektórych kandydatów)	III	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z pedagogiem szkolnym,
2.	Mój rozwój zawodowy (tworzenie ścieżki kariery zawodowej)	III	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym
3.	Poznajemy programy rynku pracy (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, kluby pracy, biura karier, szkolenia, Mobilne Centra Karier i Informacji zawodowej)	III	Zajęcia z doradcą zawodowym, kontakt z PUP
4.	Samocena jako podstawa umiejętności rozpoznawania własnych atutów i ograniczeń (autoprezentacja, analiza SWOT, testy)	III	Zajęcia z wychowawcą i inne zajęcia edukacyjne, spotkania z pedagogiem
5.	Lokalny i krajowy rynek pracy (dokumentacja obowiązująca podczas ubiegania się o pracę – pisanie CV i listów motywacyjnych, rozmowa kwalifikacyjna)	I III	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, inne zajęcia edukacyjne
6.	Mobilność zawodowa, jako zjawisko cywilizacyjne (rynek pracy – problem bezrobocia, przyczyny i skutki, sposoby rozwiązywania problemów)	I III	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, spotkania z pracownikami PUP, Mobilnym Centrum Kariery
7.	Drogi poszukiwania pracy (aktywność i kreatywność zawodowa w kraju oraz za granicą, Europejskie Służby Zatrudnienia - EURES	III	Spotkania z pedagogiem, współpraca z PUP
8.	Zawody przyszłości (prezentacje, poszukiwania w internecie)	III	Zajęcia z wychowawcą, inne zajęcia edukacyjne
9.	Udział w życiu publicznym (umiejętności interpersonalne w zespole szkolnym a w zakładzie pracy, sztuka autoprezentacji – osiąganie sukcesów zawodowych, mowa ciała)	III	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z pedagogiem szkolnym,
10.	Pojęcie funkcjonowania giełdy w gospodarce rynkowej (Targi Edukacyjne, Giełdy Pracy –	III	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z doradcą

	poznajemy szkolnictwo wyższe i rynek pracy w środowisku lokalnym i krajowym)		zawodowym, udział w Targach Edukacyjnych i Giełdach Pracy
11.	Samodzielna Działalność Gospodarcza (jak zostać przedsiębiorcą – mój biznesowy plan edukacyjno – zawodowy)	I - III	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, Dzień Przedsiębiorczości
12.	Rola i zadania Polski w Unii Europejskiej (polityka edukacyjna w UE – przedstawienie możliwości i korzyści edukacyjnych za granicą dla młodzieży polskiej)	III	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z doradcą zawodowym,
13.	System poradnictwa zawodowego i konieczność kształcenia ustawicznego (rodzaje umiejętności koniecznych do osiągnięcia sukcesu na rynku pracy. Działalność Urzędu Pracy i firm pośrednictwa pracy, poradni psychologiczno – pedagogicznych, poradni medycyny pracy, zapoznanie się z informatorem o szkolnictwie wyższym i policealnym)	III	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z doradcą zawodowym, współpraca z instytucjami rynku pracy
14.	Moje plany edukacyjno - zawodowe	III	Spotkania z pedagogiem, wychowawcą
15.	Mój wybór – moja przyszłość	III	Zajęcia z wychowawcą, spotkania z pedagogiem,
16.	Aktywność na rynku pracy	I	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości

Ad. 3 Przewidywane efekty podejmowanych działań

Realizacja założonego programu działań z zakresu WSDZ umożliwi młodzieży osiągnięcie znaczących efektów edukacyjnych w prawidłowym wyborze kierunku dalszego kształcenia i drogi zawodowej. Następstwem realizacji tego programu jest również pomoc rodzinie w wypełnianiu przez nią podstawowych obowiązków społecznych, czyli w wychowaniu i kształtowaniu określonych postaw i zachowań, w szczególności związanych z właściwym planowaniem Kariery Edukacyjno – Zawodowej ich dzieci.

W związku z powyższym,

Uczeń po zrealizowaniu zajęć będzie potrafił:

- Potrafi dokonać adekwatnej samooceny

- Rozpoznać mocne i słabe strony
- Wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności
- Racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno - zawodową
- Dostosować się do zmian
- Analizować źródła informacji edukacyjno - zawodowej
- Potrafi wybrać szkołę ponadgimnazjalną zgodną z jego zainteresowaniami
- Współpracować w zespole
- Sporządzać CV i list motywacyjny
- Skutecznie się zaprezentować
- Zachować się asertywnie
- Dopasować kompetencje do zawodu
- Sprawnie się komunikować
- Przewidzieć skutki działań

Efektem końcowym realizacji programu jest przygotowanie ucznia klas gimnazjalnych do podejmowania trafnych decyzji w zakresie wyboru dalszego kierunku kształcenia w szkole ponadgimnazjalnej.

absolwent klas licealnych będzie umiał określić (opisać):

- Różne zawody (siebie w relacji zawodowej, swój zawód w grupie zawodowej, charakterystykę swojego zawodu i pokrewnych zawodów oraz źródła informacji o zawodach),
- Swoją osobowość (szczególnie w zakresie silnych cech, na których będzie mógł oprzeć swoją przyszłość, a jednocześnie dokonać właściwej samooceny własnych możliwości psychofizycznych celem podjęcia prawidłowej decyzji zawodowej),
- Ścieżki kształcenia i rynek pracy (program edukacyjny w wybranej szkole, możliwości ustawicznego kształcenia się oraz regionalny i ogólnopolski rynek pracy – na tej podstawie racjonalnie i trafnie zaplanuje swoją Karierę Edukacyjno – Zawodową),
- Poziom zdobytej wiedzy i sprawności w aktywnym i samodzielnym rozwiązywaniu sytuacji edukacyjno – zawodowych,

- Wartość gromadzonych i przekazywanych informacji zawodoznawczych w ramach WSDZ

Efektem końcowym realizacji programu jest przygotowanie ucznia liceum do podejmowania trafnych decyzji w zakresie wyboru przedmiotów maturalnych oraz przygotowanie absolwenta do ukształtowania orientacji zawodowej, umożliwiającej mu aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.